

студентів, незалежно від спеціальності. Це забезпечить рівні можливості для всіх студентів, включно з тими, хто не може дозволити собі додаткові приватні мовні курси.

4. Фінансова підтримка та стипендії: розробка безкоштовних додатків та платформ для вивчення іноземних мов сприятиме доступу малозабезпечених студентів до якісної мовної освіти. Мовні обміни та клуби через онлайн-платформи також допоможуть студентам практикувати мови в інтерактивному форматі.

В Україні можна запровадити державні стипендії для малозабезпечених студентів на вивчення мов, що підвищить їх конкурентоспроможність. Також важливо надавати гранти для викладачів і студентів на участь у міжнародних мовних програмах та стажуваннях.

Висновки

На основі аналізу міжнародного досвіду можна зробити висновок, що подолання мовних бар'єрів серед малозабезпечених верств населення можливе завдяки впровадженню інноваційних освітніх технологій, інтеграції мовної освіти в професійні програми та створенню доступних мовних платформ. Україна може використовувати ці приклади для розробки національних програм, які будуть спрямовані на покращення рівня володіння іноземними мовами серед незахищених верств населення, що сприятиме їхній соціальній інтеграції та економічному зростанню.

Література:

1. UNESCO (2020). *Global Education Monitoring Report: Inclusion and Education*.
2. European Commission (2021). *Integration of Migrants and Refugees through Education*.
3. World Bank (2019). *Education for the Poor: Strategies to Achieve Universal Access*.
4. Duolingo for Schools (2022). *Language Learning Tools for Educators*.
5. Inglês sem Fronteiras (2022). *Brazil's national foreign language program for disadvantaged students*.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПНПУ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА ЗАДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦСР 4 ООН «ЯКІСНА ОСВІТА»

Лобода Д.О., Ланін В.В.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В. Г. Короленка
dmitry.lobod@gmail.com
sewa.lanin@gmail.com*

Актуальність. Діяльність Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка в контексті досягнення Цілі сталого розвитку 4 (ЦСР 4) ООН — «Якісна освіта» — є надзвичайно важливою у сучасних умовах глобальних освітніх викликів. Університет не лише адаптує свої освітні програми відповідно до міжнародних стандартів, але й активно сприяє рівному доступу до якісної освіти та безперервного навчання для всіх верств населення. Зокрема, увага приділяється інклюзивній освіті, розширенню доступу до цифрових ресурсів та розробці інноваційних методик, що є актуальними на тлі розвитку інформаційного суспільства та змін в освітніх підходах.

Мета. Розгляд діяльності ПНПУ імені В. Г. Короленка через призму забезпечення якісної, доступної та інклюзивної освіти на всіх рівнях, відповідно до вимог ЦСР 4 ООН. Університет прагне підвищити рівень підготовки майбутніх педагогів, створюючи умови для їхнього професійного розвитку та впроваджуючи інноваційні освітні практики. Також важливим напрямком є розширення міжнародного співробітництва та інтеграція в світову освітню спільноту шляхом участі у проектах, таких як Erasmus+ та розробка

курсів на кшталт CLIL, що дозволяють підвищити рівень викладання іноземних мов та професійної підготовки.

Виклад основного матеріалу. За результатами акредитаційних експертиз 2019-2023 років, які здійснювалися Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка посів 26 місце серед 204 закладів вищої освіти України. Рейтинг обраховувався у відповідності до рішень Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (розділ «Документи», «Протоколи засідань») враховувалась кількість акредитованих, акредитованих із визначенням «зразкова», умовно акредитованих та не акредитованих освітніх програм для кожного ЗВО.

У 2023 році Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка акредитував 34 освітні програми: першого (акредитованого) рівня – 16, із них успішно акредитованих 12, 4 освітні програми умовно акредитовані; другого (магістерського) рівня – 15, із них успішно акредитованих 9 програм, 5 умовно відкладених, 1 умовно акредитовано.

У 2023 році Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка реалізував 136 освітніх програм: 70 – першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; 56 – другого (магістерського) рівня вищої освіти та 10 освітньо-наукових програм третього (освітньо-наукового) рівня.

Із 2013 року функціонує мережевий сервіс відкритого доступу «Інституційний репозитарій» як цифровий архів інтелектуальної творчості академічної спільноти університету Інституційний репозитарій Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка – «IRPNPU» (Institutional Repository of Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University) [1], Інституційний репозитарій (IP) – це модель відкритого доступу що розміщено на безкоштовній платформі системи DSpace (Масачусетський інститут технологій та Хьюлед Паккард) на програмному забезпеченні відкритого коду, завдяки якому й підтримується ідея відкритості.

Даний електронний архів наукових і творчих здобутків науково-педагогічної спільноти університету постійно наповнювався новими електронними ресурсами та активно використовувався учасниками освітнього процесу. Станом на 31.12.2023 р. він містив 21 660 електронних документів. За 2023 рік розміщено 2448 ресурсів, зафіксовано 122 008 переглядів та 23 515 відвідувачів. Щорічно прослідковується динаміка як наповнення ресурсами, так і їх переглядів.

Репозитарій проіндексовано в Bielefeld Academic Search Engine (BASE) – багатопрофільному науковому інтернет-ресурсі, створеному бібліотекою Білефельдського університету (Німеччина). BASE засновано на технології пошуку, яка розроблена норвезькою компанією Fast Search & Transfer (FAST). Також репозитарій представлено в OpenDOAR, ROAR, ROARMAP.

Інституційний репозитарій університету «IRPNPU» зареєстрований у Міжнародному рейтингу репозитаріїв «RANKING WEB OF REPOSITORIES», де він серед світових репозитаріїв і електронних архівів «Transparent Ranking of Repositories: All Repositories» (за лютий 2023 р.) посідає 334 позицію серед 3922 репозитаріїв світу, за даними «Рейтингу кращих репозитаріїв світу». Станом на 05.08.2024 р. репозитарій містить 22703 електронних документів.

Метрики досліджень в контексті ЦСР 4 за 2023 рік:

- Загальна кількість публікацій за ЦСР 4 – 940.

- Частка дослідницьких робіт, які переглядаються або завантажуються в репозитарії ПНПУ за ЦСР 4 – 1384 перегляди, 1978 завантажень.

- Кількість публікацій за ЦСР 4 в журналах, індексованих Scopus – 20.

Частка випускників з педагогічної кваліфікацією – у 2023 році завершили навчання 73 студенти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта (9% від загального випуску бакалаврів) та 50 студентів другого

(магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта (7% від загального випуску магістрів).

Сучасні виклики в освіті вимагають створення нових платформ навчання, здатних забезпечити безкоштовний доступ до величезної кількості ресурсів для всіх бажаючих. В рамках проекту Erasmus + «MultiEd» був розроблений електронний курс «Методологія CLIL». Цей курс поєднує в собі методи інтеграції змісту навчальних предметів із вивченням іноземних мов, що є особливо актуальним в умовах сучасних міжнародних стандартів освіти. Даний курс розміщено для загального доступу на платформі MOODLE ПНПУ [2].

Паралельно з цим, відбуваються регулярні зустрічі англomовного розмовного клубу з професором Грегорі Равер Лампманом, стипендіатом програми Державного департаменту США. Ці програми дозволяють студентам і викладачам вдосконалювати комунікаційні навички, а також отримувати цінний досвід міжнародної взаємодії [3].

У рамках реалізації програми Twinning, кафедра спеціальної та інклюзивної освіти розпочала співпрацю з компанією Reallyenglish, на базі якої студенти та викладачі можуть проходити онлайн-курси з іноземної мови згідно з власним графіком, що є великою перевагою для всіх учасників [4].

Крім того, ці проекти передбачають безпосередню участь у різноманітних майстер-класах. Наприклад, 22 вересня 2023 року кафедра спеціальної освіти і соціальної роботи провела майстер-клас на тему "Нейросенсорна стимуляція мовленнєвого розвитку у дітей". Цей захід допомагає не тільки учням, але й надає цінні знання вчителям, які працюють у цій сфері [5].

Проведення вебінару «Реєстрація на НМТ — перший крок до омріяної професії» стало важливим етапом у професійній орієнтації молоді. Це заходи не лише інформують, але й мотивують учнів до вибору майбутньої професії [6]. У цьому контексті науковий практикум «Використання платформи MOODLE в організації дистанційного навчання» суттєво підвищує якість отриманих знань і забезпечує гнучкість навчального процесу [7]. Університет також відкрив центр саногенної психології, що слугує важливим ресурсом для студентів і викладачів [8].

Кафедра психології взяла участь у засіданні обласного методичного об'єднання заступників директорів з виховної роботи закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування на базі Полтавського обласного центру естетичного виховання учнівської молоді Полтавської обласної ради, активно обміну досвідом та поділилася результатами досліджень щодо превенції емоційного вигорання серед учасників позашкільної освіти. Окрім того, були організовані методичні семінари для вчителів, ведення яких забезпечило поглиблене розуміння проблематики емоційного вигорання, а також розробку практичних рекомендацій для педагогічних працівників. Постійна співпраця між університетом та закладами загальної освіти дозволяє створювати платформи для професійного розвитку вчителів, які стають учасниками курсів, різноманітних тренінгів і майстер-класів [9].

ПНПУ імені В. Г. Короленка залишається лідером у реалізації інноваційних педагогічних практик, що забезпечують рівний доступ до знань і ресурсів для всіх охочих навчатися, незалежно від їхнього походження чи соціального статусу. Відповідно до статутів і положень університету, акцент на безперервну освіту кожної особи є пріоритетом, що вимагає відповідного фінансування та підтримки. Таким чином, діяльність університету сприяє зміцненню соціальної єдності, покращенню якості освіти та відкриттю нових можливостей для всіх представників суспільства. Створення та забезпечення рівних умов доступу до здобуття вищої освіти регулюється рядом локальних правових актів, зокрема:

- Статут Університету ПНПУ імені В. Г. Короленка.

- Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка.

- Положення про постійно діючу комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка.

- План заходів щодо протидії булінгу в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка на 2023 рік.

- Правила прийому до Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Кількість студентів денної форми навчання, які станом на 01.10.2023 р. почали здобувати вищу освіту (1 рік навчання) першими у своїй сім'ї – 298 осіб (8 % від контингенту денної форми навчання).

Висновок. Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка продемонстрував високий рівень відповідності вимогам ЦСР 4 ООН завдяки впровадженню сучасних методик навчання, розвитку інституційного репозитарію та міжнародних програм. Акредитація освітніх програм університету, результати рейтингів і реалізація міжнародних проектів свідчать про ефективність заходів, що спрямовані на підвищення якості та доступності освіти. Впровадження новітніх методик, зокрема у сфері інклюзивної та мистецької освіти, підвищує конкурентоспроможність випускників і сприяє формуванню професійної спільноти, здатної відповідати сучасним викликам у сфері освіти.

Література:

1. Інституційний репозитарій Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка («IRPNU»). URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua>

2. Система дистанційного навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. URL: <http://moodle.pnpu.edu.ua>

3. Онлайн-клуб розмовної англійської мови з американським професором Грегорі Равер-Лампманом за підтримки Посольства США в Україні. URL: <http://pnpu.edu.ua/news/onlajn-klub-rozmovnoyi-anglijskoyi-movy-z-amerykanskyum-profesorom-gregori-raver-lampmanom-za-pidtrymky-posolstva-ssha-v-ukrayini.html>

4. Відбулася перша зустріч у рамках реалізації програми Twinning з представниками компанії Reallyenglish (Великобританія). URL: <http://pnpu.edu.ua/news/vidbulasya-persha-zustrich-u-ramkah-realizaciyi-programy-twinning-z-predstavnykamy-kompaniyi-reallyenglish-velykobrytaniya.html>

5. Майстер-клас «Нейросенсорна ситмуляція мовленнєвого розвитку у дітей» від викладачі кафедри спеціальної та інклюзивної освіти. URL: <http://pnpu.edu.ua/news/majster-klas-nejrosensorna-sytmulyacziya-movlennyevogo-rozvytku-u-ditej-vid-vykkladachi-kafedry-speczialnoyi-ta-inklyuzyvnoyi-osvity.html>

6. У ПНПУ відбувся вебінар «Реєстрація на НМТ — перший крок до омріяної професії». URL: <http://maths.pnpu.edu.ua/novini/u-pnpu-vidbuvsya-vebinar-reyestracziya-na-nmt-pershyj-krok-do-omriyanoyi-profesiyi.html>

7. ПНПУ імені В. Г. Короленка. Наукові послуги. URL: <http://pnpu.edu.ua/naukovi-poslugi>

8. При Полтавському педуніверситеті відкрили Центр саногенної психології. URL: <https://sites.google.com/gsuite.pnpu.edu.ua/kaf-kr/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8F-%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B0-%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F?authuser=0>

9. Засідання обласного методичного об'єднання педагогів хореографічного жанру. URL: <http://psychology.pnpu.edu.ua/news/zasidannya-oblasnogo-metodychnogo-obyednannya-pedagogiv-horeografichnogo-zhanru.html>

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ

Просветова Н. В.

*Лицей №10 ім. В. Г. Короленка Полтавської міської ради
n.prosvetova@ukr.net*

Складовою економічної діяльності в ринковій економіці є економічна культура, яка визначає рівень розвитку економічної свідомості та мислення, якість управління, а також темпи економічного зростання. Вона відображає ступінь використання економічних законів, ефективність реалізації економічних рішень, і є якісною характеристикою участі людини в економічному житті суспільства. Економічна культура є не лише результатом накопиченого суспільством досвіду, а й фактором, який визначає рівень економічних знань та умінь господарювання.

У контексті загальноосвітньої школи економічна культура стає інтегральною частиною освіти, яка поєднує економічні знання, мислення та компетентність, що реалізується в повсякденному житті через економічну діяльність[1]. Ідея формування економічної культури в навчальному процесі вперше була введена І. Ф. Прокопенком, який зазначив, що економічна освіта сприяє розвитку економічної культури через оволодіння економічними знаннями та навичками, що дозволяє учням оцінювати економічні явища та встановлювати між ними взаємозв'язки.

Основною метою сучасного вчителя є не лише надання знань, а й розвиток у дітей здатності до критичного мислення, розуміння вартості ресурсів і праці, формування уявлення про їхнє раціональне використання. Одним із дієвих методів є інтеграція економічної освіти з базовими предметами шкільного курсу, а саме – з математикою, оскільки саме вона має великий потенціал в опануванні основних економічних знань.

Мета дослідження – дослідити інноваційні підходи ефективного формування елементів економічної культури на уроках математики.

Оскільки на уроці математики чільне місце посідає розв'язування задач, то дуже важливо, щоб ці задачі склалися на основі конкретних економічних ситуацій та мали прикладний характер[2]. Ще К. Д. Ушинський звертав увагу на те, що задачі, які розв'язують діти, повинні мати практичне й наочне значення, що згодом ці задачі можуть бути першими уроками в домашньому господарстві й політичній економіці[3].

Математична освіта школярів не повинна обмежуватись лише засвоєнням понять, формул та законів. Інноваційним підходом є дидактична трансформація змісту математичних задач, яка передбачає адаптацію стандартних умов задачі для відображення економічних реалій, тобто впровадження задач економічного змісту. Наприклад, задачі на розрахунок відсотків можуть бути адаптовані для аналізу кредитів або інвестицій. Такий підхід дозволить учням не тільки опанувати математичні навички, але й розвинути розуміння практичних фінансових аспектів, що є важливими у сучасному світі. Таким чином, математична освіта може слугувати інструментом для розвитку в учнів економічного мислення та фінансової грамотності, що забезпечить формування прикладних навичок для прийняття раціональних рішень у реальних життєвих ситуаціях[4].

Одним із ключових викликів у впровадженні задач економічного змісту є необхідність глибокої економічної підготовки вчителів. Важливо, щоб учителі вміли інтегрувати економічні знання в зміст математичних задач таким чином, щоб це не виглядало штучно або надмірно складно для учнів. Крім того, вчителям потрібно